

מסורת הש"ס

- (א) גני ע"י מנגו וז
- גומא ומדי כמשמעו יון וז
- מקדוניה, (ב) מכותב י;
- (ג) סוטה לר: (ע"ש ל"ג
- תנא וכו' ע"י, (ד) ז"ל
- (ה) ז"ל אלו, (ו) גני
- ע"י כ' סליק רבי אבהו
- אמה וכו', (ז) ז"ל אלו,
- (ח) ונסתדרין לה: (ט) ז"ל
- רבה, (י) ומשמות פ"ג
- מ"ו, (יא) גמ' למה:
- מוק, (יב) נכרות לה:
- (יג) דברים טו,

שבעת ימים פרק ראשון יומא

עין משפט
נר מצוה

כז א מ"י פ"ו מהלכות
ס"ח והכלה אכלה א'
והכלה י'
בז ב מ"י שם הל' ט'
טע"י י"ד ס' רפו
טע"י י'

איני יודע אם נינוה העיר הגדולה וכו'. ומימה לי אמאי לא קאמר
נמי איני יודע אם כלת העיר הגדולה כיון דמסקא ליה זרסן
ונינוה שלפני פניו אם העיר הגדולה עליהו קאי כ"ש דאיכא לספוקי
זכלת דמינה קא סליק *ו"ל אדרבה משום דמינה קא סליק אם איתא
דעלה קאי לא הוה ליה לנימור היא

גליון הש"ס
גב' בית סתמא לא
איכרי. כעין זה חולין קלט
ע"כ וכו' תוס' ד"ה איני
יודע וכו' ו"ל אדרבה
משום דמינה סליק. ע"י
פסוקת הלכות מ"א סימן
מ: ד"ה חוין כ' שבגויות
בבבש. ע"י לעיל ח ע"כ
תוס' ד"ה דלי:

אף על גב דיתא אלהים ליפת אין השכינה
שורה אלא באהלי שם ופרסאי מנא לן
דמיפת קאתו דכתיב בני יפת גומר וגומר
ומדי ויון ותובל ומשך ותירס גומר זה ואי גרממאי
מגוג זו קנדיא (ב) מדי זו מקדוניה יון כמשמעו
תובל זה בית אונייקי משך זו מוסיא תירס
פליגי בה ר' סימאי ורבנן ואמרי לה רבי
סימון ורבנן חד אמר זו בית תרייקי וחד
אמר זו פרס תני רב יוסף תירס זו פרס
סבתה ורעמה וסבתא תני רב יוסף סקיסתן
גוייתא וסקיסתן ברייתא בין חדא לחדא מאה
פרסי והיקפה אלפא פרסי ותהי ראשית
ממלכתו ככל וארך ואכד וכלנה ככל
כמשמעו ארך זה אורכות ואכד זה בשכר
כלנה זה גופר ינפי *מן הארץ היא יצא
אשור (ג) תני רב יוסף אשור זה סילק *ויבן
את נינוה ואת רחובות עיר ואת כלת נינוה
כמשמעו רחובות עיר זו פרת דמישן כלת
זו פרת דבורסיף *ואת רסן בין נינוה ובין
כלת היא העיר הגדולה רסן זה אקטיספון
היא העיר הגדולה איני יודע אם נינוה
העיר הגדולה אם רסן העיר הגדולה כשהוא
אומר *ונינוה ייתה עיר גדולה לאלהים
מהלך שלשת ימים הוא אומר נינוה היא
העיר הגדולה *ושם אחימן ששי ותלמי

הגהות הב"ח
(א) גב' (מדי סו'
כמשמעו) ת"מ' ו"כ
ס"א מדי כמשמעו יון
זו מקדוניה וכן עיקר:
(ב) שם ד"ה מ"א.
ו"כ רש"י ל"ג ליה:
(ג) רש"י ד"ה וכלו סו'
גמ' א"ר שיהיה מוסרם
גמל כ"ד:

ילידי הענק (א) תנא אחימן מיומן שבאחים ששי
תלמי שמישם את הארץ תלמים תלמים (ב) דבר אחר אחימן בנה ענת
אמר רבי עתידה רומי שתפול ביד פרס שנאמר *לכן שמעו עצת ה' אשר יעץ (על) אדום ומחשבותיו
אשר חשב (על) יושבי תימן אם לא יסחבום צעירי הצאן אם לא ישים עליהם נוהם מתקריף לה
רבה בר עולא מאי משמע דהאי צעירי הצאן פרס הוא דכתיב (ו) האיל אשר ראית בעל הקרנים (הוא)
מלכי מדי ופרס ואימא יון דכתיב (ז) והצפיר השעיר מלך יון (ז) כי סליק רב חביבא בר סורמקי אמרה
קמיה דההוא מרבנן אמר ליה מאן דלא ידע פרושי קראי מותיב תיובתא לרבי מאי צעירי הצאן
זוטרא דאחודי דתני רב יוסף תירס זה פרס אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום ר' יהודה
ברבי אלעאי עתידה רומי שתפול ביד פרס קל וחומר ומה מקדש ראשון שבנאוהו בני שם והחריבוהו
כשדיים נפלו כשדיים ביד פרסיים מקדש שני שבנאוהו פרסיים והחריבוהו רומיים אינו רוב בניו
רומיים ביד פרסיים אמר רב עתידה פרס שתפול ביד רומי אמרו ליה רב חביבא ורב אמי רוב בניו
ביד סתורי אמר להו אין גזירת מלך היא איכא דאמרי אמר (ל) ליה) אינהו נמי הא קא סתרי בי כנישתא
תניא נמי הכי עתידה פרס שתפול ביד רומי דסתרי בי כנישתא ועוד גזירת מלך הוא שיפלו בונוין
תשעה חדשים שנאמר (י) לכן יתנם עד עת יולדה ילדה ויתר אחיו יושבו על בני ישראל: ת"ר *כל הלשכות
שהיו במקדש לא היו להן מזוזה חוץ מלשכת פרהדרין שהיה בה בית דירה לכהן גדול אמר ר' יהודה
והלא כמה לשכות היו במקדש שהיה להן בית דירה ולא היה להן מזוזה אלא לשכת פרהדרין גזירה היתה
מ"ט דר' יהודה אמר (כ) (רבא) קסבר רבי יהודה כל בית שאינו עשוי לימות החמה ולימות הגשמים אינו בית
איתיביה אביי והכתיב (כא) בית החורף על בית הקיץ א"ל בית החורף ובית קיץ איקרי בית *סתמא לא
איקרי איתיביה אביי *סוכת החג בחג ר' יהודה מחייב וחכמים פוטריין ותני עלה ר' יהודה מחייב בעירוב ובמזוזה
ובמעשר וכי תימא מדרבנן בשלמא עירוב ומזוזה איכא למימר מדרבנן אלא מעשר מי איכא למימר מדרבנן

הגהות הגר"א
[א] גב' גרממא. ז"ל
גרממא (ועמש' גמרי
רפ"ז דנעשים: [ב] שם
דכ"ג אחר) וכן
מקור רש"י:

דילמא
זוה סילק. שם עיר
(מכותב י'). מיומן
שבאחים. גבול שניהם,
כמו שד' הימן משונה
מן המשל (סוטה ד:).
השמיש את הארץ
כשחיותה. שמקום רגליו
ממקום בלדך מרוב כובדו
ועיניו כס גומא וכשתם,
ולאן שש' לא פורש לנו
מאי דמי לשמות. והלא
לשון עמודי שש' שהם
כבדים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המחשה שמעלה
העפר וממקום בלדך
השפך שמענין החמה
קבוצתו. מרוב גובה
קומתו דומה לאלו זוארס
וקבץ ועומק נבקע שהחמה
יזאלה זו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' משנים,
דממממממממ ככן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מכ"ה ה) ועמד
ורבע בעת ה' וגו' ויש
כי עתה יגדל, ומממממ
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהדרין כח:). על בני
ישראל. היינו כל העולם
שטרלא מפורסן (שם).

מוסף רש"י
זה סילק. שם עיר
(מכותב י'). מיומן
שבאחים. גבול שניהם,
כמו שד' הימן משונה
מן המשל (סוטה ד:).
השמיש את הארץ
כשחיותה. שמקום רגליו
ממקום בלדך מרוב כובדו
ועיניו כס גומא וכשתם,
ולאן שש' לא פורש לנו
מאי דמי לשמות. והלא
לשון עמודי שש' שהם
כבדים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המחשה שמעלה
העפר וממקום בלדך
השפך שמענין החמה
קבוצתו. מרוב גובה
קומתו דומה לאלו זוארס
וקבץ ועומק נבקע שהחמה
יזאלה זו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' משנים,
דמממממממ ככן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מכ"ה ה) ועמד
ורבע בעת ה' וגו' ויש
כי עתה יגדל, וממממ
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהדרין כח:). על בני
ישראל. היינו כל העולם
שטרלא מפורסן (שם).

הגהות הגר"א
[א] גב' גרממא. ז"ל
גרממא (ועמש' גמרי
רפ"ז דנעשים: [ב] שם
דכ"ג אחר) וכן
מקור רש"י:

דילמא
זוה סילק. שם עיר
(מכותב י'). מיומן
שבאחים. גבול שניהם,
כמו שד' הימן משונה
מן המשל (סוטה ד:).
השמיש את הארץ
כשחיותה. שמקום רגליו
ממקום בלדך מרוב כובדו
ועיניו כס גומא וכשתם,
ולאן שש' לא פורש לנו
מאי דמי לשמות. והלא
לשון עמודי שש' שהם
כבדים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המחשה שמעלה
העפר וממקום בלדך
השפך שמענין החמה
קבוצתו. מרוב גובה
קומתו דומה לאלו זוארס
וקבץ ועומק נבקע שהחמה
יזאלה זו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' משנים,
דמממממממ ככן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מכ"ה ה) ועמד
ורבע בעת ה' וגו' ויש
כי עתה יגדל, וממממ
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהדרין כח:). על בני
ישראל. היינו כל העולם
שטרלא מפורסן (שם).

הגהות הגר"א
[א] גב' גרממא. ז"ל
גרממא (ועמש' גמרי
רפ"ז דנעשים: [ב] שם
דכ"ג אחר) וכן
מקור רש"י:

דילמא
זוה סילק. שם עיר
(מכותב י'). מיומן
שבאחים. גבול שניהם,
כמו שד' הימן משונה
מן המשל (סוטה ד:).
השמיש את הארץ
כשחיותה. שמקום רגליו
ממקום בלדך מרוב כובדו
ועיניו כס גומא וכשתם,
ולאן שש' לא פורש לנו
מאי דמי לשמות. והלא
לשון עמודי שש' שהם
כבדים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המחשה שמעלה
העפר וממקום בלדך
השפך שמענין החמה
קבוצתו. מרוב גובה
קומתו דומה לאלו זוארס
וקבץ ועומק נבקע שהחמה
יזאלה זו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' משנים,
דמממממממ ככן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מכ"ה ה) ועמד
ורבע בעת ה' וגו' ויש
כי עתה יגדל, וממממ
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהדרין כח:). על בני
ישראל. היינו כל העולם
שטרלא מפורסן (שם).

הגהות הגר"א
[א] גב' גרממא. ז"ל
גרממא (ועמש' גמרי
רפ"ז דנעשים: [ב] שם
דכ"ג אחר) וכן
מקור רש"י:

דילמא
זוה סילק. שם עיר
(מכותב י'). מיומן
שבאחים. גבול שניהם,
כמו שד' הימן משונה
מן המשל (סוטה ד:).
השמיש את הארץ
כשחיותה. שמקום רגליו
ממקום בלדך מרוב כובדו
ועיניו כס גומא וכשתם,
ולאן שש' לא פורש לנו
מאי דמי לשמות. והלא
לשון עמודי שש' שהם
כבדים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המחשה שמעלה
העפר וממקום בלדך
השפך שמענין החמה
קבוצתו. מרוב גובה
קומתו דומה לאלו זוארס
וקבץ ועומק נבקע שהחמה
יזאלה זו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' משנים,
דמממממממ ככן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מכ"ה ה) ועמד
ורבע בעת ה' וגו' ויש
כי עתה יגדל, וממממ
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהדרין כח:). על בני
ישראל. היינו כל העולם
שטרלא מפורסן (שם).

(ב) לפי שש"י יתא וגיטין דף ק' מביא זו המוס' ד"ה ומבי בשם רש"י גם נמי גבי שם ועיניוין אקטיספון כ"ה אצל ככ"י סו' ב' א'.

אעפ"י שיפה אלהים ליפת. שזכו פרסיים לזנות בית שני אין
שכינה שורה אלא במקדש ראשון שנה שלמה שנה מזמנו של שס:
סקיסתן גויייתא וסקיסתן ברייתא. אסבתה וסבתא קאי ששמן שיה
והס מחוץ מוקף הרים והחילוניה מקפת את הפנימיות ורחוקה פנימיות
חוץ *מן היקף חילוניה לכל זך מאה
פרסי והיקף החילוניה אלפא פרסי:
מן הארץ היא יאל. שלל להיות
בעגלת דור הפלגה: **ושם אחימן וגו'.**
אידי דרריש שמהתא נקט נמי להאי:
שמישם את הארץ כשחיותה.
כפסיעותיו: וששי. לשון השלם
והשכר (איפה ג) והש"ן אחד לזכו
שורש צתיצה: תלמים. כשורות
המתרשה: **דבר אחר לא גרסינן:**
מעניקן את המטה. דומה שלולו
נוקב ועולה כחלון הרקיע: **אמר**
ר' יהושע בן לוי אמר רבי גרסינן:
אמרה קמיה ההוא מרבנן. להל'
אמרתם לך דרבה בר עולא: **נפלו**
כשדיים ביד פרסיים. זלשאלר (ג) זכר
דקיש המדי וכורש הפרסי חתנו:
והלך כמה לשנים היו שס. לשומרי
הבית: **גמיה סיסה.** לקמיה ע"כ מפרש
גזירה שמה יאמרו כהן גדול צבית
האסורים הוא חשוב: **אינו ציט.**
וגזי מזוזה צענין ציט חשוב: **רבי**
יהודה מחייב. לענין מעשר דקיימא
לן *אין הטבל מתחייב מעשר מלכול
מזמנו אטילת ערמי עד שיראה פני הבית
שנאמר *ועצרת הקודש שם הבית:
בעירוב. אם פתחה לתרש שיש צה הבית
דירות חוסרת על (צני) כולם אם לא
עירבה עמהן: **וצמוזה.** ואע"ג דאינה
עשויה לימות החמה ולימות הגשמים:
אלא

ששי בנה אלוש תלמי בנה
אמר רבי עתידה רומי שתפול ביד פרס
אשר חשב (על) יושבי תימן אם לא יסחבום צעירי הצאן
רבה בר עולא מאי משמע דהאי צעירי הצאן פרס הוא דכתיב
מלכי מדי ופרס ואימא יון דכתיב
קמיה דההוא מרבנן אמר ליה מאן דלא ידע פרושי קראי מותיב תיובתא לרבי מאי צעירי הצאן
זוטרא דאחודי דתני רב יוסף תירס זה פרס אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום ר' יהודה
ברבי אלעאי עתידה רומי שתפול ביד פרס קל וחומר ומה מקדש ראשון שבנאוהו בני שם והחריבוהו
כשדיים נפלו כשדיים ביד פרסיים מקדש שני שבנאוהו פרסיים והחריבוהו רומיים אינו רוב בניו
רומיים ביד פרסיים אמר רב עתידה פרס שתפול ביד רומי אמרו ליה רב חביבא ורב אמי רוב בניו
ביד סתורי אמר להו אין גזירת מלך היא איכא דאמרי אמר (ל) ליה) אינהו נמי הא קא סתרי בי כנישתא
תניא נמי הכי עתידה פרס שתפול ביד רומי דסתרי בי כנישתא ועוד גזירת מלך הוא שיפלו בונוין
תשעה חדשים שנאמר (י) לכן יתנם עד עת יולדה ילדה ויתר אחיו יושבו על בני ישראל: ת"ר *כל הלשכות
שהיו במקדש לא היו להן מזוזה חוץ מלשכת פרהדרין שהיה בה בית דירה לכהן גדול אמר ר' יהודה
והלא כמה לשכות היו במקדש שהיה להן בית דירה ולא היה להן מזוזה אלא לשכת פרהדרין גזירה היתה
מ"ט דר' יהודה אמר (כ) (רבא) קסבר רבי יהודה כל בית שאינו עשוי לימות החמה ולימות הגשמים אינו בית
איתיביה אביי והכתיב (כא) בית החורף על בית הקיץ א"ל בית החורף ובית קיץ איקרי בית *סתמא לא
איקרי איתיביה אביי *סוכת החג בחג ר' יהודה מחייב וחכמים פוטריין ותני עלה ר' יהודה מחייב בעירוב ובמזוזה
ובמעשר וכי תימא מדרבנן בשלמא עירוב ומזוזה איכא למימר מדרבנן אלא מעשר מי איכא למימר מדרבנן

דילמא
זוה סילק. שם עיר
(מכותב י'). מיומן
שבאחים. גבול שניהם,
כמו שד' הימן משונה
מן המשל (סוטה ד:).
השמיש את הארץ
כשחיותה. שמקום רגליו
ממקום בלדך מרוב כובדו
ועיניו כס גומא וכשתם,
ולאן שש' לא פורש לנו
מאי דמי לשמות. והלא
לשון עמודי שש' שהם
כבדים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המחשה שמעלה
העפר וממקום בלדך
השפך שמענין החמה
קבוצתו. מרוב גובה
קומתו דומה לאלו זוארס
וקבץ ועומק נבקע שהחמה
יזאלה זו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' משנים,
דמממממממ ככן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מכ"ה ה) ועמד
ורבע בעת ה' וגו' ויש
כי עתה יגדל, וממממ
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהדרין כח:). על בני
ישראל. היינו כל העולם
שטרלא מפורסן (שם).

דילמא
זוה סילק. שם עיר
(מכותב י'). מיומן
שבאחים. גבול שניהם,
כמו שד' הימן משונה
מן המשל (סוטה ד:).
השמיש את הארץ
כשחיותה. שמקום רגליו
ממקום בלדך מרוב כובדו
ועיניו כס גומא וכשתם,
ולאן שש' לא פורש לנו
מאי דמי לשמות. והלא
לשון עמודי שש' שהם
כבדים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המחשה שמעלה
העפר וממקום בלדך
השפך שמענין החמה
קבוצתו. מרוב גובה
קומתו דומה לאלו זוארס
וקבץ ועומק נבקע שהחמה
יזאלה זו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' משנים,
דמממממממ ככן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מכ"ה ה) ועמד
ורבע בעת ה' וגו' ויש
כי עתה יגדל, וממממ
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהדרין כח:). על בני
ישראל. היינו כל העולם
שטרלא מפורסן (שם).

דילמא
זוה סילק. שם עיר
(מכותב י'). מיומן
שבאחים. גבול שניהם,
כמו שד' הימן משונה
מן המשל (סוטה ד:).
השמיש את הארץ
כשחיותה. שמקום רגליו
ממקום בלדך מרוב כובדו
ועיניו כס גומא וכשתם,
ולאן שש' לא פורש לנו
מאי דמי לשמות. והלא
לשון עמודי שש' שהם
כבדים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המחשה שמעלה
העפר וממקום בלדך
השפך שמענין החמה
קבוצתו. מרוב גובה
קומתו דומה לאלו זוארס
וקבץ ועומק נבקע שהחמה
יזאלה זו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' משנים,
דמממממממ ככן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מכ"ה ה) ועמד
ורבע בעת ה' וגו' ויש
כי עתה יגדל, וממממ
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהדרין כח:). על בני
ישראל. היינו כל העולם
שטרלא מפורסן (שם).

דילמא
זוה סילק. שם עיר
(מכותב י'). מיומן
שבאחים. גבול שניהם,
כמו שד' הימן משונה
מן המשל (סוטה ד:).
השמיש את הארץ
כשחיותה. שמקום רגליו
ממקום בלדך מרוב כובדו
ועיניו כס גומא וכשתם,
ולאן שש' לא פורש לנו
מאי דמי לשמות. והלא
לשון עמודי שש' שהם
כבדים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המחשה שמעלה
העפר וממקום בלדך
השפך שמענין החמה
קבוצתו. מרוב גובה
קומתו דומה לאלו זוארס
וקבץ ועומק נבקע שהחמה
יזאלה זו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' משנים,
דמממממממ ככן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מכ"ה ה) ועמד
ורבע בעת ה' וגו' ויש
כי עתה יגדל, וממממ
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהדרין כח:). על בני
ישראל. היינו כל העולם
שטרלא מפורסן (שם).

דילמא
זוה סילק. שם עיר
(מכותב י'). מיומן
שבאחים. גבול שניהם,
כמו שד' הימן משונה
מן המשל (סוטה ד:).
השמיש את הארץ
כשחיותה. שמקום רגליו
ממקום בלדך מרוב כובדו
ועיניו כס גומא וכשתם,
ולאן שש' לא פורש לנו
מאי דמי לשמות. והלא
לשון עמודי שש' שהם
כבדים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המחשה שמעלה
העפר וממקום בלדך
השפך שמענין החמה
קבוצתו. מרוב גובה
קומתו דומה לאלו זוארס
וקבץ ועומק נבקע שהחמה
יזאלה זו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' משנים,
דמממממממ ככן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מכ"ה ה) ועמד
ורבע בעת ה' וגו' ויש
כי עתה יגדל, וממממ
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהדרין כח:). על בני
ישראל. היינו כל העולם
שטרלא מפורסן (שם).

דילמא
זוה סילק. שם עיר
(מכותב י'). מיומן
שבאחים. גבול שניהם,
כמו שד' הימן משונה
מן המשל (סוטה ד:).
השמיש את הארץ
כשחיותה. שמקום רגליו
ממקום בלדך מרוב כובדו
ועיניו כס גומא וכשתם,
ולאן שש' לא פורש לנו
מאי דמי לשמות. והלא
לשון עמודי שש' שהם
כבדים ומקום מעמדם
יכר (שם). תלמים.
מלס המחשה שמעלה
העפר וממקום בלדך
השפך שמענין החמה
קבוצתו. מרוב גובה
קומתו דומה לאלו זוארס
וקבץ ועומק נבקע שהחמה
יזאלה זו (שם). לכן
יתנם עד עת יולדה
ילדה. היינו ע' משנים,
דמממממממ ככן יתמסין
ענין לילתה למילד,
וכמו (מכ"ה ה) ועמד
ורבע בעת ה' וגו' ויש
כי עתה יגדל, וממממ
וימובן מבני גלוותהוין.
(סוהדרין כח:). על בני
ישראל. היינו כל העולם
שטרלא מפורסן (שם).

(ב) לפי שש"י יתא וגיטין דף ק' מביא זו המוס' ד"ה ומבי בשם רש"י גם נמי גבי שם ועיניוין אקטיספון כ"ה אצל ככ"י סו' ב' א'.